Danmarks Pelagiske PO's anbefalinger til forhandlingerne af en

"Ny kurs for dansk fiskeri"

Danmarks Pelagiske PO's anbefalinger til forhandlingerne vedr. Regeringens "*Ny kurs for dansk fiskeri*".

"Det er Fiskerikommissionens overordnede vision, at dansk fiskeri skal fungere på almindelige markedsvilkår og i den forstand sidestilles med andre erhverv. Det betyder på den ene side, at særlige reguleringsmæssige restriktioner, der er specifikke for fiskerisektoren, så vidt muligt skal afskaffes eller lempes for at sikre et økonomisk effektivt erhverv, som samtidigt har den mindst mulige påvirkning af økosystem og klima. På den anden side betyder dette, at fiskerisektoren i stigende grad skal tage ansvar for, at der også er et fiskerierhverv i fremtiden, og for at de rammer, som samfundet sætter for fiskeriets udøvelse, overholdes."

Rapport fra Fiskerikommissionen (side 12), december 2023

I DPPO mener vi, at det er helt essentielt for udviklingen af fiskerisektoren, den grønne omstilling og konkurrencevilkårene i Nordøstatlanten at få sat en ny ambitiøs retning for dansk pelagisk fiskeri. Det er der nu med udgangspunkt i Fiskerikommissionens anbefalinger og regeringens oplæg til en politisk aftale en unik mulighed for i foråret 2025.

På de følgende sider anviser vi, hvorledes der med konkrete forslag til lovgivning, regulering og politiske tiltag kan sættes en ny retning for dansk pelagisk fiskeri med udgangspunkt i regeringens 34 initiativer, Fiskerikommissionens anbefalinger og vores egne visioner.

Læsevejledning
For hvert af Regeringens initiativer, som vedrører det pelagiske fiskeri, er der indledningsvist skitseret Fiskerikommissionens anbefaling. Herefter følger DPPO's vision for dansk pelagisk fiskeri. Under afsnittet "Hvordan" er det konkret beskrevet, hvilke initiativer og hvilke ændringer i lovgivningen der er behov for i relation udmøntningen af den konkrete anbefaling. Til slut er der uddybende baggrundsinformation om emnet.

Tak for dialogen.

Jens Rasmussen

Formand

BEDRE HAVMILJØ

INITIATIV 4

Regeringen vil igangsætte et arbejde for at forbedre viden om nationalt regulerede fiskebestande med henblik på at forbedre den biologiske rådgivning for disse bestande.

DPPO's vision

Den biologiske rådgivning for bestande, som er vigtige for Danmarks natur og fiskerierhverv, forbedres ved hjælp af de enorme mængder data fiskerne genererer med bl.a. ekkolod, prøvetagning og gennem *fuldt dokumenteret fiskeri* til gavn for både natur og erhverv.

Hvordan?

Samarbejdet imellem erhverv og forskningsinstitutioner skal formaliseres i rammeaftalerne imellem FVM og hhv. DTU og KU, og anvendelse og integration af erhvervets data skal prioriteres i finansieringen af forskningsinstitutioner. I EHFAF-aftalen for 2025-27 skal der afsættes midler til udvikling af forskningsinstitutionernes evner og værktøjer bearbejdning af data fra *fuldt dokumenteret fiskeri*.

Baggrund

Langt størstedelen af fiskebestandene, som er vigtige for dansk fiskeri, er ikke udelukkende nationalt forvaltede. Men der er alligevel behov for mere og mere valide data til at forbedre den fælles forvaltning i EU og kyststater imellem. Pelagiske fartøjer genererer forskningsrelevant data 365 dage om året, men der mangler forankrede systemer til at integrere data i bestandsvurderingerne og andet videnskabeligt arbejde. Samarbejdet er i dag kendetegnet ved at være projektbaseret og ad-hoc.

DPPO har siden 2013 udviklet sit forskningsprogram og Ph.d.-skole. DPPO har i samarbejde med forskningsinstitutioner, i og udenfor DK, og fiskere udviklet selektive redskaber, DNA-test værktøjer, forvaltningsplaner, videnskabelige togter, forsøgsfiskerier, bestandsrådgivning og meget mere.

DPPO og samarbejdspartnere har dokumenteret, at fiskere og fiskeriets organisationer kan varetage videnskabeligt arbejde på et højt og ansvarligt niveau.

GRØN OMSTILLING AF FISKERIET

INITIATIV 7

Regeringen vil støtte energieffektiviserende tiltag på fiskefartøjer for at fremme den grønne omstilling af fiskeriet.

DPPO's vision
En dansk pelagisk flåde, der ligger i front med den grønne omstilling indenfor pelagisk fiskeri i hele Nordøstatlanten og leverer sunde proteinrige fødevarer med et klimaaftryk nær nul. Det pelagiske fiskeri skal være klimaneutralt i 2040.

Hvordan?
Ophæv den danske særregulering om et loft på ejerskab af 6.000 BT i Reguleringsbekendtgørelsens §70.

Baggrund
En danske særregel om loft for kapacitet på 6.000 BT udgør en barriere for grøn omstilling, fordi nye grønne drivmidler og andre grønne teknologier har det til fælles, at de kræver langt mere plads ombord på fiskefartøjer end konventionel teknologi. For at gøre plads til grøn omstilling er der således behov for at bygge større fartøjer.

En dansk særregel lægger loft på den samlede "kapacitet", som én person må være ejer eller medejer af. Reglen blev i sin tid indført for at minimere risiko for koncentration af fiskerimuligheder. Siden da, har ny lovgivning, herunder kvotekoncentrationslofter, erstattet og overflødiggjort kapacitetsloftet på ejerniveau. Særreglen har således mistet sit formål og funktion.

Den grønne omstilling er højt på dagsordenen i den pelagiske sektor, da et skifte til CO_2 neutrale brændstoffer vil gøre det muligt at levere skånsomt fanget fisk med et klimaaftryk nær nul. Men de grønne alternativer til konventionelt brændstof har en væsentlig lavere brændselsværdi. Det vil således være nødvendigt at have 2-5 gange mere brændstof ombord afhængig af typen, for at opnå samme effekt som diesel. Det kræver større fartøjer end de nuværende i den pelagiske flåde, hvoraf flere allerede ligger tæt på det nuværende loft på 6.000 BT.

Danske pelagiske fiskere konkurrerer med lignende fartøjer i og udenfor EU, der ikke har lofter for kapacitet. En dansk særregel forringer således de danske fiskefartøjers konkurrencevilkår på markedet, særligt når det gælder den grønne omstilling og udnyttelsen af stordriftsfordele.

FISKERI SOM LOKAL DRIVKRAFT OG ØGET AFSÆTNING

INITIATIV 16

Regeringen vil udvide det statskontrollerede mærke NaturSkånsom til at omfatte flere fartøjer, der fiskeri skånsomt.

Fiskerikommissionens anbefaling: *"For at få volumen i ordningen, og dermed mulighed for at øge forbrugerkendskabet og mulighed for at skabe merværdi af fisken, anbefaler Fiskerikommissionen, at det statskontrollerede NaturSkånsomhedsmærke udvides til at omfatte konsumarter fanget med skånsomme redskaber i fuldt dokumenterede fiskerier, også for fartøjer over 17 meter og rejser over 48 timer. Fiskerikommissionen anbefaler, at der afvikles nye kampagner for at fremme mærket i takt med at volumen øges. Det anbefales endvidere at kriterierne for at opnå mærket løbende tilpasses og på sigt også omfatter dyrevelfærdsaspekter samt krav vedr. minimering af bifangst af fugle og havpattedyr. Der skal løbende arbejdes på at få flere arter ind i ordningen.*

Fiskerikommissionen anbefaler endvidere en udvidelse af det økologiske spisemærke til at omfatte Naturskånsomt fanget fisk, så disse kan tælle med på linje med ø-mærkede varer.

DPPO's vision

Naturskånsomt-ordningen udvides til at omfatte alle bæredygtige fiskerier med skånsomme redskaber, for at guide opkøbere og forbrugere til et skånsomt valg på tværs af dansk fiskeri. Klimakostrådene anbefaler, at man spiser fede fisk fanget med minimalt miljøaftryk, som fx sild. Med Naturskånsomt, Ø-mærke og momsfritagelse for klimavenlige fisk guides forbrugerne i retning af sundere og mere klimavenlig ernæring.

Hvordan?

Krav til fartøjer, som kan afsætte fisk under Naturskånsom mærket, fastsættes i "Bekendtgørelse om mærkningsordning for fisk fanget kystnært med skånsomme redskaber". Det vil således kræve en ændring af den bekendtgørelse, at inkludere alle fiskerier med skånsomme redskaber.
DPPO har sammen med FSK-PO præsenteret anbefalinger til udvidelse af Naturskånsom (se nedenfor).
DPPO anbefaler at der sættes 15 mio. kr. af til markedsføring af ordningen og udvikling af Ø-mærket.
Der bør iværksættes en undersøgelse af muligheden for momsfritagelse for fødevarer med lavt klimaaftryk herunder fisk.

Baggrund

Pelagisk fiskeri foregår med not- og flydetrawl, der begge er skånsomme redskaber, hvilket fremgår både af Reguleringsbekendtgørelsens liste over skånsomme redskaber og DTU Aquas rapport om emnet[1]. Men skånsomt fanget fisk, fanget med fartøjer over 17 m og på rejser over 48 timer, er ikke omfattet af "Naturskånsom" mærket. Det betyder, at mere end 150.000 t

[1] https://orbit.dtu.dk/en/publications/milj%C3%B8sk%C3%A5nsomhed-og-%C3%B8kologisk-b%C3%A6redygtighed-i-dansk-fiskeri-2

skånsomt fanget sild og brisling i 2022, ikke kunne markedsføres under ordningen.
”Fuldt Dokumenteret Fiskeri” kan være en ekstra sikkerhed for at fiskeriet foregår i overensstemmelse med lovgivningen og med respekt for naturen.
DPPO vil i første omgang bidrage til ordningen med MSC-certificeret Nordsøsild, men håbet er at flere får øjnene op for fx brisling som spisefisk, som er en ressource, der på nuværende tidspunkt hovedsageligt går til produktion af mel og olie til foderindustrien.

Der var i 2023 kun ni fartøjer tilmeldt ordningen, hvilket er for få til at sikre tilstrækkelige mængder fisk til at opretholde mærkningsordningen. Der er derfor behov for en udvidelse af ordningen, hvis den ikke skal nedlægges. Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri og DPPO indstiller i et fælles brev fra 2023 til politikerne og myndigheder at ordningen åbnes for de større fartøjer med skånsomme fangstmetoder, herunder pelagisk trawl og not.

Forbrugere anser typisk fisk som en dyr fødevare, hvilket er en barriere ift. indkøb. En løsning kan være at fastsætte en lavere moms eller helt fjerne momsen fra fisk med lavt klimaaftryk, så de sunde fisk bliver et lettere valg. Erfaringer fra Norge viser at momsfritagelse er et effektivt værktøj til af stimulere forbruget af fisk.

FORENINGEN FOR SKÅNSOMT KYSTFISKERI PO.

DPPO
Danmarks Pelagiske Producentorganisation

FÆLLES ANBEFALING VEDRØRENDE NATURSKÅNSOM-ORDNINGEN FRA FSK-PO & DPPO

For at styrke NaturSkånsom-mærkningsordningen, øge potentialet for tilslutning af endnu flere fiskere samt imødegå markedets efterspørgsel anbefaler vi, at konsum-arter fanget med skånsomme redskaber af fartøjer over 17 meter med fangstrejser over 48 timer, kan omfattes af ordningen, hvis fartøjerne deltager i et fuldt dokumenteret fiskeri og myndighederne har adgang til dokumentationen.

Vi mener, at dette vil bidrage til at møde den øgede efterspørgsel på NaturSkånsom-mærket fisk både i forhold til at øge de generelle landingsmængder samt selve artsudbuddet. Desuden vil udbygningen af NaturSkånsom tjene som incitament til, at flere fartøjer vil overgå til fuldt dokumenteret fiskeri dermed imødegå udviklingen og spare samfundet for omfattende omkostninger til fiskerikontrol.

NaturSkånsom-mærkningen ventes at bidrage til at øge værdi og konkurrenceevne for danskfangede pelagiske arter som sild og makrel på hjemmemarkedet, og skabe et nyt fundament for afsætning af traditionelle industriarter som brisling på konsummarkedet.

Samtidigt anskuer vi NaturSkånsom-mærkningsordningen og det påkrævede kursus som en god mulighed for at understøtte arbejdet med den grønne omstilling i fiskeriet, hvor emner som dyrevelfærd, miljøpåvirkning mv. kan indgå som en del af kurset med tiden.

Esben Sverdrup-Jensen

David Lange

INITIATIV 18

Regeringen vil nedsætte en arbejdsgruppe, der skal afdække rekrutteringsudfordringer i fiskerierhvervet.

DPPO's vision
Fiskeri skal være en moderne, mangfoldig og attraktiv arbejdsplads, som kan konkurrere om de bedste mennesker i den maritime sektor.

Hvordan?
Fiskeriets rekrutteringsspor skal gentænkes med fokus på integration med andre maritime uddannelser, f.eks. MARTEC, Skoleskibene og uddannelsessektoren mere generelt. Kravene til og arbejdsopgaverne for fremtidens fiskere og maskinmestre matcher dem vi kender fra resten af den maritime sektor og fødevareproduktion i Danmark og internationalt. Fiskeriet skal kunne levere tidrelevante og attraktive uddannelsestilbud. Det kræver forandring.

DPPO støtter Regeringens initiativ og vil bidrage aktivt i arbejdet.

INITIATIV 19

Regeringen vil genbesøge Handlingsplanen for Østersøen mhp. At gennemgå handlingsmulighederne for at understøtte en udvikling af et bæredygtigt fiskerierhverv.

DPPO's vision

DPPO arbejder for en Østersø i balance. Et hav hvor der er liv i alle dele af vandsøjlen og hvor fiskerierhvervet er mangfoldigt og hvor ressourcerne høstes bæredygtigt med udgangspunkt i en økosystembaseret forvaltning.

Hvordan?

DPPO støtter Regeringens initiativ.

Baggrund

DPPO er en væsentlig aktør i Østersøen og driver fiskeri på brisling, sild og hundestejle (forsøgsfiskeri). Østersøens betydning for den pelagiske sektor i Danmark er vokset efter kvoteafgivelser i forbindelse med Brexit.

Økosystemet i Østersøen er udfordret af en lang række presfaktorer, bl.a. klimaforandringer. De pelagiske bestande har i den nuværende økologiske situation vist sig at være mere resiliente end bl.a. torskefisk. De marine økosystemer er dynamiske, og elementer i den nuværende situation i Østersøen er ikke unikke i et historisk perspektiv. Det er afgørende, at der udvikles langsigtede løsninger for sektoren, som udnytter potentialet i de nuværende pelagiske fiskerimuligheder og skaber rammer for vækst i andre dele af værdikæden og med initiativer som f.eks. akvakultur, tang mv.

INITIATIV 20

Regeringen vil afsætte midler til producentorganisationernes arbejde med at udarbejde og gennemføre produktions- og afsætningsplaner eksempelvis afsætningsaktiviteter og bæredygtighedsinitiativer.

SE SEPARATE ANBEFALINGER vedr. EHFAF

STØTTE TIL FORANDRINGER

INITIATIV 22

Regeringen vil sikre, at fiskerne kan få tilbageført de ekstra udgifter, som CO2-afgiften medfører i perioden 2025-2029.

DPPO's vision
En klimaneutral dansk pelagisk fiskeflåde i 2040, der leverer sunde proteiner med et klimaaftryk nær nul til forbrugerne.

Hvordan?
Den grønne udfordring for den pelagiske fiskeflåde er i vid udstrækning at der endnu ikke findes en alternativ brændstofkilde, og det derfor ikke er muligt at omlægge. Så længe et alternativ ikke findes vil CO2-afgiften derfor blot drive danske og udenlandske fiskefartøjer til at tanke (og lande fisk) i udlandet.

For at skabe egentlige ændringer bør evt. implementering af brændstofafgifter i Nordøstatlanten følges ad.

DPPO anbefaler investeringer i grøn infrastruktur på fartøjer og i havnene, herunder grønne landstrømsanlæg.

Samt en "grøn udlugning" i lovgivningen både i Danmark og EU med fokus på at fjerne barriere for grøn omstilling og brændstofbesparelser.

Baggrund
Fiskeri er en forholdsvis lille aktør i den maritime verden, hvilket betyder at fiskerierhvervet kun i mindre grad kan drive udviklingen af alternative brændstoffer samt den tilhørende infrastruktur, men i stedet må afvente hvilke brændselskilder større aktører i den maritime sektor vælger. Pelagiske fartøjer fisker, lander fisk og bunkrer brændstof i hele Nordøstatlanten og er således afhængige af at en alternativ brændstofkilde er tilgængelig i et større geografisk område. En løsning alene i en enkelt dansk havn er således ikke en mulighed for grøn omstilling.

Danske havne som fx Skagen og Hanstholm benyttes af fartøjer fra hele Nordøstatlanten til bunkring, landing mm. Dyrt dansk brændstof kan flytte fartøjernes færden til udenlandske havne med dertilhørende tab for danske havne og tilknyttede virksomheder i kystsamfundene.

ENKLERE REGLER OG ØGET SELVFORVALTNING

INITIATIV 27

Regeringen vil analysere mulighederne for at lempe krav til erhvervsfiskerstatus (A-status) samt på at afdække barrierer for relevant deltidsbeskæftigelse for erhvervsfiskere.

***"Fiskerikommissionen** anbefaler, at de gældende regler om A-status lempes, således at arbejde i fiskerivirksomheder på land sidestilles med arbejde på et fiskerfartøj. Dette vil lette generationsskifter, idet driften af en moderne fiskerivirksomhed kræver nye og andre kompetencer og funktioner end de, der historisk har været knyttet til fiskeriet."*

DPPO's vision
Vilkårene for at drive pelagisk fiskeri sidestilles med vilkårene for at drive al anden fødevarevirksomhed i Danmark, så konkurrencevilkårene er ens for fiskere på tværs af hele Nordøstatlanten. Nye muligheder for ejerstruktur og finansiering betyder, at fiskeriet bliver en mangfoldig arbejdsplads med rum og økonomi til fornyelse og grøn omstilling.

Hvordan?
DPPO anbefaler, at de nuværende særregler om A-status og ejerskab fjernes, og tidssvarende lovgivning sidestiller fiskerivirksomheder med virksomheder i andre sektorer.
Lovgivning om A-status og ejerskab er forankret i Fiskerilovens §§14 -16 samt Bekendtgørelse om registrering som erhvervsfisker med A-status.

Baggrund
En forudsætning for at eje fiskerimuligheder i Danmark er, at man har A-status. Dog kan 33% af en virksomhed ejes af personer uden A-status. Hensigten bag særlovgivningen er at undgå, at ejere uden aktiv tilknytning til fiskeriet tjener penge på at leje fisk ud. I den nuværende lovgivning er der dog et "udlejeloft" og et "aktivitetskrav", som forhindrer dette.
Den oprindelige hensigt med "A-status" er således blevet indfriet med anden og mere hensigtsmæssig lovgivning.
Regler om A-status fremstår ude af trit med verden omkring fiskeriet, og svækker danske fiskeres konkurrenceevne. Fiskeriet i Danmark står overfor betydelige udfordringer, når det gælder rekruttering og finansiering af den grønne omstilling. Udfordringer, som kræver kompetencer og kapital, der i dag ikke findes eller genereres i sektoren i tilstrækkelig grad.

<u>Et mangfoldigt erhverv</u>
I en moderne fiskerivirksomhed er der betydelige ledelsesmæssige opgaver forbundet med certificeringer, mandskab, strategi, planlægning m.m. Funktioner som ikke effektivt varetages fra havet eller af personer med uddannelse i fangst af fisk, men som kræver samme engagement og specialiseret viden om fiskeri. Både mænd og kvinder, som har arbejdet med fiskeri i hele deres liv, kan ikke kan overtage familievirksomheden, fordi de ikke har mulighed for at tilbringe en længere periode på havet, eller fordi de har valgt andre uddannelser, som er afgørende for udviklingen af rederiet og virksomheden, men som ikke er en kvalificerende fiskeriuddannelse.

INTIATIV 28

Regeringen vil i forlængelse af Fiskerikommissionens anbefaling om at fjerne B-kvotesystemet gennemføre en evaluering heraf, samtidig med, at det skal sikres, at der fortsat er en effektiv kontrol af reglerne om kvotekoncentration.

***"Fiskerikommissionen** anbefaler, at B-kvotesystemet afvikles, idet det udgør en væsentlig barriere for generationsskifter og finansiering, herunder mere fleksible finansieringsmuligheder. En afvikling af B-kvotesystemet vil betyde en væsentlig administrativ lettelse for de berørte fiskere og for myndigheder."*

DPPO's vision
Rammevilkår, der ikke stiller danske fiskere dårligere i Danmark end fiskere fra andre EU- og EØS-lande, samt understøtter grøn omstilling, generationsskifte, mangfoldighed, samarbejde og udvikling i dansk fiskeri og kystsamfund.

Hvordan?
Fiskerilovens §35 fastlægger, at kvoteandele helt eller delvist ejet af andre personer eller selskaber tæller med i personer eller selskabers kvoteportefølje og dermed i beregningen af kvotekoncentration, hvis der er et økonomisk mellemværende imellem de to parter. Det er således §35 i Fiskeriloven samt de tilhørende §§81-84 i reguleringsbekendtgørelsen, som skal ændres for at fjerne B-kvotesystemet.

Baggrund
Afvikling af B-kvotesystemet er en vigtig brik i at sikre rammevilkår i dansk fiskeri, der understøtter generationsskifter, samarbejde og sikrer nødvendig fornyelse i sektoren.
B-kvoter er i modsætning til A-kvoter ikke en egentlig kvote og rettighed. B-kvoter genereres, når to parter, som ejer kvoter, etablerer et økonomiske skyldforhold. B-kvoter tillægges de egentlige kvoter og tæller med i kvotekoncentrationsberegningerne. Det overordnede formål med B-kvoterne, er at sikre transparens omkring ejerforhold og minimere risiko for stråmandsvirksomhed, men:

- B-kvotesystemet er en barriere for generationsskifte, fordi en fisker, der låner penge til andre fiskere, også unge, tilskrives b-kvoter. Det er en unik form for begrænsning, som ikke kendes fra andre sektorer i dansk erhvervsliv og virker stik imod den politiske hensigt om at støtte unge mennesker, der forsøger at få en fod indenfor i fiskeriet.
- B-kvotesystemet stiller danske fiskere dårligere end fiskere fra andre lande, som vil etablere sig i Danmark og frit kan låne penge fra kollegaer i hjemlandet. B-kvotesystemet er således konkurrenceforvridende.
- B-kvotesystemet udgør en betydelig administrativ byrde for erhvervet og fungerer uden nogen praktisk bagatelgrænse for indberetninger af økonomiske mellemværender for større selskaber og deres ejere.

<u>Samarbejde bliver dårlig forretning</u>
Ethvert erhvervssamarbejde fiskere imellem medfører tilskrivning af b-kvote til begge parter og bliver således en dårlig forretning. Det gælder både engagementer i og uden for fiskeriet, fx fælles investeringer i frysehuse, vodbinderier, iskiosker og vindmøller.

INITIATIV 29

Regeringen vil analysere, hvilke konkretet opgaver, der i dag forvaltes af myndighederne, som i fremtiden kan varetages af erhvervet, uden at dette svækker myndighedernes mulighed for at kunne opretholde en effektiv kontrolindsats.

"Fiskerikommissionen *anbefaler, at det nærmere analyseres, hvilke konkrete opgaver som i dag forvaltes af myndighederne, der kan varetages af erhvervet, uden at dette svækker myndighedernes mulighed for at kunne opretholde en effektiv kontrolindsats. Dette kan f.eks. være flytning af årsmængder/promilleandele, administration af år til år fleks, internationale kvotebytter. Det er Fiskerikommissionens udgangspunkt, at så mange opgaver som muligt bør overføres til erhvervet, dog under hensyntagen til ovenstående behov for myndighedskontrol."*

DPPO's vision
Fiskerisektoren kan og vil, som en del af samfundskontrakten, påtage sig en højere grad af selvforvaltning i forbindelse med kvoteadministration i Danmark. Med mere forvaltning administreret og drevet af erhvervet, kan betydelige ressourcer frigøres fra Staten, og Fiskeristyrelsen kan i højere grad overgå til at føre kontrol med erhvervets selvforvaltning.

Hvordan?
Fiskerilovens §110 giver i dag hjemmel til at uddelegere en lang række opgaver til erhvervet. Nye opgaver der kan varetages af erhvervet, tæller bl.a. flytning af årsmængder, flytning af promiller, år-til-år fleks, registrering og afskrivning af bifangster og ukvoterede arter, administration af internationale kvotebytter, til- framelding af licenser, uddeling af tillægsmængde og administration af rationsfiskeri.

Der skal nedsættes en arbejdsgruppe i regi af FVM, med deltagelse fra erhvervet med henblik på at udvikle en styrket struktur for udvidet selvforvaltning i fiskeriet, herunder de juridiske og administrative rammer. Arbejdet skal tage udgangspunkt i og bygge videre på de positive erfaringer med fiskeripuljer.
Der bør afsættes 50 mio. kr. til arbejdet med at udvikle nye løsninger for selvforvaltning.

Der er behov for at udvikle en IT-løsning, der sikrer adgang for erhvervet så opgaverne kan udføres udenfor Fiskeristyrelsen, så dokumentationskrav sikres, og der er let adgang for myndighederne til løbende kontrol af erhvervets administration. Der bør således afsættes 50 mio. kr. til udvikling af en IT-løsning, som sikrer transparant administration i selvforvaltningen.

Baggrund
Erhvervet har siden 2007 med "puljerne" dokumenteret, at man effektivt kan løfte en stor del af de administrative opgaver omkring forvaltningen af fiskeriet. Det har resulteret i 15 år uden overfiskeri og udviklingen af en række brugervenlige, dynamiske værktøjer, som understøtter transaktioner imellem fiskere, forbedrer kvoteudnyttelsen, samt minimerer risiko for discard. Fiskeristyrelsen foretager hvert år mange tusinde transaktioner og registreringer manuelt, opgaver som kunne varetages effektivt og ansvarligt af erhvervet selv.

INITIATIV 31

Regeringen vil fastholde de gældende lofter for ejerskab af fiskekvoter. Regeringen vil fremlægge et opdateret beregningsgrundlag for kvotekoncentrationsberegningerne og sikre, at fiskere, der på grund af de tidligere fejlbehæftede beregninger er kommet over kvotekoncentrationslofterne, skal sælge de overskydende kvoter med et passende varsel.

***"Fiskerikommissionen**:"For at absorbere konsekvenserne af brexit og sikre bedre mulighed for udnyttelse af teknologiske fremskridt og stordriftsfordele anbefaler Fiskerikommissionen yderligere, at man undersøger mulighederne for, at de generelle kvotekoncentrationsregler lempes inden for de eksisterende regler i konkurrenceloven."*

DPPO's vision
Stabile rammer for virksomhederne, der fremmer udvikling i sektoren, herunder et kvotegrundlaget på niveau som før brexit og mulighed for at beholde kvoteandele erhvervet på lovlig vis.

Hvordan?
For at justere det samlede kvotekoncentrationsloft samtidig med beregningsgrundlaget opdateres grundet Fiskeristyrelsens metodefejl skal reguleringsbekendtgørelsens §66 ændres. Det vil samtidig være særligt hensigtsmæssigt at ændre §67, der indeholder den såkaldte skvulp-regel.

Bilag 13 i Reguleringsbekendtgørelsen indeholder kvotekoncentrationsloftet på artsniveau. Det bør justeres i henhold til de reduktioner, som fulgte med brexit. Dvs. at når kvoten for sperling er reduceret med 25%, som tilfalder UK, så skal kvoteloftet løftes tilsvarende, så fiskeren har mulighed for at erhverve sig et kvotegrundlag, der svarer til niveauet før brexit.

DPPO foreslår en analyse af særligt de brexitrelaterede konsekvenser for tobis- og sperlingflåden og behovet for evt. justering af det generelle kvotekoncentrationsloft, som også anbefalet af fiskerikommissionen i lyset af det generelt faldende kvotegrundlag, stordriftsfordele og konkurrencen i Nordøstatlanten.

Baggrund
Som beskrevet i Fiskerikommissionens rapport side 77,78 er kvotegrundlaget blevet reduceret i de senere år. Det skyldes hovedsageligt indførslen af forvaltningsprincipperne om MSY, der betyder, at kvoterne sættes lavere end før, og fra 2021 også brexit. I udtrædelsesaftalen afgav EU kvoter til UK i bytte for adgang til UK-farvand. Både brexit og udviklingen har medvirket til at de mængder, der tidligere kunne fanges inden for kvotekoncentrationslofterne, er reduceret. Samtidig beskriver rapporten stordriftsfordele i fiskeriet, hvilket gælder både for økonomi og for klima.

Et opdateret beregningsgrundlag for kvotekoncentrationsberegningerne resulterer i, at nogle rederier ender over kvotekoncentrationslofterne. Beregningsgrundlaget ændres som følge af fejlbehæftet beregningsmetode. Problemet er, at lofterne blev fastlagt efter den politiske aftale på fiskeriområdet i 2017 under forudsætning af at eksisterende rettigheder skulle respekteres[2], men lofterne blev dengang fastlagt med samme metodefejl, som nu rettes, dog uden en tilsvarende justering af lofterne. Når kun kvotekoncentrationsberegningerne ændres og ikke lofterne, betyder det i praksis, at lofterne flyttes. For 22 bestandes hæves loftet, så fiskerne kan købe mere, men for 17 bestande sænkes loftet

[2]Afsnit 3, side 3. https://www.regeringen.dk/media/4392/aftale-om-indsats-mod-kvotekoncentration.pdf

og fiskerne tvinges til at sælge kvoter, som de i nogle tilfælde ejede allerede, før loftet blev fastlagt. Som en del af oprydningen efter den fejlbehæftede beregningsmetode bør ikke kun promillerne genberegnes, men også kvotelofter, så den korrekte regnemetode anvendes i alle berørte aspekter af kvoteforvaltningen. Det gælder særligt for de bestande, hvor loftet sænkes ved genberegning, så virksomheder ikke kommer i klemme og tvinges til at sælge kvoter, som de har ejet, før lofterne blev fastlagt 2018.

Størrelsen af pelagiske bestande bølger typisk op og ned. Forskydninger mellem de væsentligste kvoter kan medføre, at rederier eller personer ender på den forkerte side af loftet uden at have tilkøbt kvote. Andre rederier og de danske myndigheders bytter af kvote ind og ud af Danmark kan ligeledes skubbe en person over loftet. Lovgivningen på området kaldes ”skvulp-reglen”. Hvis fiskere havner på den forkerte side af loftet grundet ”skvulp”, skal kvoterne sælges. Det skaber usikkerhed, at udefrakommende faktorer såsom størrelsen på bestandene imellem og andres kvotebytter kan påvirke virksomhedernes kvotegrundlag, så derfor anbefales det at reguleringen ændres til en løsning, hvor der ikke kan tilkøbe yderligere kvote, så længe kvoterne er over loftet grundet ”skvulp”.

Der er behov for stabilitet for rederiernes kvotegrundlag, hvis der skal være luft til grønne investeringer. DPPO anbefaler derfor, at alle disse rammer omkring kvotegrundlaget ændres, så virksomhederne kan få den nødvendige arbejdsro til omstilling og udvikling, og kan konkurrere på lige vilkår med resten af den Nordøstatlantiske flåde.

DET INTERNATIONALE SAMARBEJDE OG EU'S FÆLLES FISKERIPOLITIK

INITIATIV 32

Nedsættelse af en arbejdsgruppe, der skal udarbejde et dansk bud på en revision af EU's fælles fiskeripolitik.

INITIATIV 33

Regeringen vil i den kontekst gøre livet som fisker letter ved at arbejde for enklere og forståelige EU-regler. Desuden vil regeringen fremme den grønne omstilling af fiskeriet inden for EU's rammer.

Fiskerikommissionen: *"Fiskerikommissionen anbefaler, at der fra dansk side udarbejdes et forhandlingsoplæg forud for en kommende reform af EU's fælles fiskeripolitik. En reform af EU's fiskeripolitik er nødvendig for at give fiskerne langt større frihedsgrader i tilrettelæggelsen af fiskeriet i forhold til bl.a. redskabsvalg for at sikre det bedste miljømæssige og økonomiske udbytte af fiskeriet. Desuden er en EU-reform nødvendig for at opnå en fiskeriforvaltning, der reelt er økosystembaseret."*

DPPO's vision
En sammenhængende EU-hav og fiskeripolitik, der fremmer grøn vækst i kystsamfund, bæredygtighed, ansvarlighed og klimavenlige fødevare til Verden.

Hvordan
Danmark har med EU-formandskabet i 2025 en unik mulighed for at præge udviklingen af EU Fælles Fiskeripolitik, som er midt i et 10års "review". Grundforordningen i den nuværende Fælles Fiskeripolitik savner sammenhæng med understøttende lovgivning, særligt omkring tekniske regler og kontrol. Danmark bør tage initiativ til en øvelse på EU-plan, hvor det samlede lovgivningskompleks analyseres med henblik på at sikre sammenhæng i alle dele af lovgivningen, at fjerne barrierer for grøn omstilling og en fungerende landingsforpligtigelse samt ikke mindst afsøge potentialerne for afbureaukratisering, regelforenkling, styrket dataindsamling og kontrol igennem Fuldt Dokumenteret Fiskeri.

Baggrund
Fiskerilovgivningen i EU er næsten udelukkende forordningsbaseret. Det vil sige, at EU-lov implementeres umiddelbart i den danske fiskeriforvaltning. I 2013 blev EU's Fælles fiskeripolitik reformeret, og man indførte en forpligtigelse til at lande alle fangster. Men den understøttende lovgivning blev ikke ændret, og klima var ikke højt på dagsordenen. Det betyder, at landingsforpligtigelsen ikke fungerer efter hensigten, og at en lang række elementer i lovgivningen i dag modvirker både mere ansvarligt og mere klimavenligt fiskeri.

INITIATIV 34

Nedsættelse af en arbejdsgruppe, der skal se på mulighederne for at udvikle den økosystem- og flerartsbaserede forvaltning af fiskeriet.

Fiskerikommissionen *"…anbefaler desuden, at forvaltningen af fiskeriet overgår fra en enkeltarts-baseret til en flerarts-baseret forvaltning. Danmark skal arbejde for, at dette implementeres i fiskeriforvaltningen både nationalt og i EU og internationalt regi*"

DPPO's vision

DPPO sigter mod at høste fra naturens overskud. En økosystembaseret tilgang, som vi bl.a. kender fra tobisforvaltningen, hvor alle elementer i havet inddrages i den videnskabelige rådgivning, er en forudsætning for at sikre balance imellem udnyttelse og beskyttelse.

Hvordan?

DPPO støtter Regeringens initiativ og arbejder allerede med en række projekter, som understøtter udviklingen af økosystembaseret fiskeriforvaltning. Det er afgørende for arbejdet, at man også erkender og adresserer de etiske, politiske og socioøkonomiske udfordringer, som følger med en mere kompleks forvaltning af alle elementer i marine økosystem.

Baggrund

Fiskeriressourcerne forvaltes i dag med udgangspunkt i de enkelte arter og de elementer i økosystemet, som påvirker fiskerimulighederne for disse. Sammenhængen med det videre økosystem og arternes interaktion med hinanden og andre prædatorer er kun for enkelte fiskerier inddraget i forvaltningen, det gælder bl.a. tobis i Nordsøen samt sild og brisling i Østersøen.

HVILKE INITIATIVER SAVNER VI I REGERINGENS OPLÆG?

INCITAMENTER TIL SELEKTIVT FISKERI

DPPO's vision

Den danske fiskeriregulering bør til enhver tid medvirke til at skabe incitamenter til at fiske selektivt og minimere uønskede bifangster.

Baggrund

I den nuværende regulering af industrifiskeriet er bifangst i vid udstrækning en gratis omgang. I nogle tilfælde kan det endda betale sig for fiskeren at fange andre fisk end målarten.

I visse fiskerier er især håndteringen af bifangster af sild en udfordring. Derfor er der etableret en særlig bifangstkvote for sild. Kvoten er modsat de fleste andre ikke allokeret til de enkelte fartøjer, men er fælles for alle. Den nuværende regulering er fri for incitamenter for mere selektivt, og ansvarligt fiskeri og skaber hvert år unødvendig usikkerhed omkring fiskerimulighederne i de fiskerier hvor sildebifangst er uundgåelig. Den nuværende "Olympiske"forvaltning af fiskeriet, tvinger fiskerne på havet på tidspunkter, hvor fiskeriet ikke er optimalt, og vanskeliggør langsigtet planlægning og investering.

Ved uddeling af bifangstsilden på fartøjsniveau undgås overforbrug af sildebifangstkvoten, og den enkelte fisker kan planlægge sit eget fiskeri, alt efter hvornår på året det er optimalt at fange de enkelte arter, og ikke lade frygten for opfiskning af den fælles pulje bifangstsild diktere fiskeriet.

I efteråret 2014 gennemførte Naturerhvervsstyrelsen (Landbrugs- og Fiskeristyrelsen), i samarbejde med fiskeriets organisationer, et forsøg med uddelte sildebifangstkvoter i Skagerrak/Kattegat. Forsøget viste, at de fiskere, som "vil", kan fastholde meget lave bifangstprocenter igennem længere tid. Incitament til lav bifangst kan altså forbedre fiskeriets selektivitet.

Det er vigtigt, at en fremtidig model sikrer bifangstmængder til f.eks. rationsfiskeri, og at overskydende mængder kan udlejes eller fiskes til konsum, så incitamentet til at fiske selektivt fastholdes gennem hele sæsonen.

Hvordan?

Bifangstreguleringen sker via Reguleringsbekendtgørelsen, samt med straksmeddelelser. Et forsøg med uddeling af sildebifangstkvote til fartøjer, der deltager i projekter om "fuldt dokumenteret fiskeri" bør igangsættes fra 1. januar 2026.

FULDT DOKUMENTERET FISKERI

Nedsættelse af en arbejdsgruppe, der skal afdække potentialerne i anvendelsen af Fuldt Dokumenteret Fiskeri i forhold til at forenkle og optimere fiskerilovgivning og økosystemforvaltning, dataindsamling og effektivisering af det danske kontrolregime.

Fiskerikommissionen *"….anbefaler for det første, at der implementeres fuldt dokumenteret fiskeri (elektronisk monitering af fangst i realtid på skibene, samt præcis GPS-registrering af fiskefartøjets eller redskabernes positioner under fiskeri) for at målrette og optimere fiskeriets bæredygtige udnyttelse af kommercielle arter og minimere negative effekter på økosystemerne."*

DPPO's vision
DPPO vil et fuldt dokumenteret pelagisk fiskeri, der omfavner og udnytter potentialerne i moderne teknologi til at styrke, forenkle og effektivisere alle elementer i fiskeriforvaltningen, sikrer sporbarhed og forbrugeroplysning og skaber rammerne for erhvervets aktive bidrag til forskning, dataindsamling og miljøbeskyttelse.

Hvordan?
Regeringen igangsætter et målrettet arbejde med at afdække potentialerne i Fuldt Dokumenteret Fiskeri i foråret 2025. Målet skal være at integrere løsninger og anbefalinger i arbejdet med både revision af national regulering og revisionen af EU's Fælles Fiskeripolitik i efteråret 2025.

Baggrund
DPPO har som de første pelagiske fiskere i Europa siden 2022 arbejdet med implementeringen af Fuldt Dokumenteret Fiskeri på alle fartøjer. Systemet rummer store potentialer i forbindelse med fiskerikontrol, dataindsamling, sporbarhed, klimatilpasning og regelforenkling. Men det fulde potentiale i forhold til både national og EU-forvaltning er endnu ikke foldet ud. På EU-niveau indføres fra 2028 krav om videoovervågning på fartøjer over 18 meter. Danmark kan og bør være et foregangsland i arbejdet med at sikre en hensigtsmæssig implementering.